

SUNUŞ

Bu kitabı niçin yazdım?

Yazar değilim; ama, ülkemizin ünlü sanatçıları ve yazarları arasında dostlarım ve tanıdıklarım çoktur. Öğrenciliğimde, birçok genç gibi benim de şiir yazma hevesim vardı. Epeyce de şiir yazdım. Hatta kız arkadaşımın adıyla ona yazdığım akrostiş şiir için başım belaya bile girmişti. Gene o zaman, ünlü romancılarımızdan birini taklit ederek bir de roman denemem olmuştu. Elli-altmış sayfa kadar yazdığım aşk romanımı kendim de beğenmemiştim.

Şiirlerim de pek işe yaramamış olacak ki yazmaktan vazgeçtim. Daha sonraki yıllarda ise hiçbir zaman yazarlığa heveslenmedim, beğenilsin diye yazmaya kalkışmadım. Ancak 1960'tan sonra, 27 Mayıs'ın getirmiş olduğu özgürlük ortamı içinde çeşitli dergilere yazılar yazmaya başladım. Yazılarımın çoğu öğretmenlerin daha iyi örgütlenmesi üzerineydi. Toplumda gördüğüm bozuklukları eleştiren birkaç yazım da çıktı bazı meslek dergilerinde.

Öğretmenlerin ulusal boyuttaki örgütlenme savaşımı ilgimi çekiyordu. Ben de o düzeydeki savaşıma katılmak istiyordum. Yerel öğretmen örgütlerinde etkin olarak çalışıyordum; ama bu çalışmalar beni doyumuyordu. Bu konudaki ilk deneyimim, Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'nun (TÖDMF) 1963'te, Antalya'da yapmış olduğu genel kurula, Erzincan öğretmenlerinin temsilcisi olarak katıldığım zaman başladı. O tarihten sonra, öğretmen örgütlerinin ulusal boyutta yapmış olduğu bütün önemli toplantılara katıldım.

1968-1969 yıllarında Türkiye Öğretmenler Sendikası¹ nın (TÖS) Ankara Şubesi Başkanlığını, 1972-1975 tarihleri arasında Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği'nin (TÖB-DER) Genel Başkanlığını yaptım. 12 Eylül zulmünden sonra bir grup yürekli arkadaşımınla birlikte çıkardığımız "abece" dergisinin sahipliğini ve gene 16

Şubal 1988 tarihinde kurduğumuz Eğitimciler Derneği'nin (EĞİT-DER) Genel Başkanlığını yürüttüm. Tüm bu çalışmalar nedeniyle birçok yazı yazdım. Yurtiçinde ve yurtdışındaki toplantılarda yüzlerce konuşma yaptım.. Bunlardan başka, istekleri üzerine, çeşitli yayın organlarına onlarca yazı yazdım. Benimle, sayısını hatırlayamadığım kadar çok röportaj yapıldı. Ancak bütün bu yazı ve konuşmaların tamamına yakınının konusu -en başta öğretmenler olmak üzere- kamu görevlilerinin örgütlenmesi üzerineydi. Bu konu dışında yazdığım yazıların sayısı beş-onu geçmez.

1990'lardan sonra eylemli olarak öğretmenlerin örgütlenmesi işinden çekildikten sonra, yoğun olarak öğretmen örgütlenmesinin tarihi ni yazmam istendi. Bu istemlere verdiğim yanıtlarda yazar olmadığını, o görevi birçok akademisyenin ve araştırmacının yaptığını; benim, böyle bir işin altından kalkmamın olanaksız olduğunu, söylüyordum. Ancak isteklerin sonu gelmediği gibi günden güne artıyordu. Mektuplar yazarak bu istemlerini bildirenler de oluyordu. Çocuklarım ve torunlarım ise, hiç olmazsa anılarını yaz, diye ısrar etmekten vazgeçmiyorlardı .

1998 yılının ekim ayında, EĞİTİM-SEN'in Antalya ve Kaş Şubelerinin örgütlenme ile ilgili toplantıları vardı. Toplantılara Ankara'dan Eğitim-Sen Genel Başkanı, akrabam ve arkadaşım Kemal Bal ile gene çok sevdiğim dostum Prof.Mesut Gülmez konuşmacı olarak katılıyorlardı; ben de yönetici ve konuşmacı olarak katılıyordum (Prof.Mesut Gülmez, sivil toplum örgütlenmelerinin ülkemizdeki en önemli uzmanlarından. 12 Eylül zulmünden sonra öğretmenlerimizin ve örgütlenmek isteyen diğer kamu görevlilerinin en etkin destekçisi olmuştur.).

Toplantılar bittikten sonra, Patara'da otel işleten emekli öğretmen arkadaşımız, EĞİTİM-İŞ'in Örgütlenme Sekreteri Mustafa Karaaslan bizi bırakmadı. Mesut Bey, bir gece; eşim ve ben de iki gece Musta-

fahın konuğu olduk. Mesut Bey: "Abi, örgütsel çalışmalarını niçin yazmıyorsun? Hiç olmazsa içinde bulunduğun ve bizzat önderlik ettiğin dönemleri yaz, bu senin görevin." dedi. Herkese söylediklerimi Mesut Bey'e de söyleyerek konuyu kapattım.

Altmış beş yaşından sonra, sağ elimde hafif bir titreme başladı. Titreme her geçen gün artarak devam ediyor. Özellikle yazı yazmakta oldukça zorlanıyorum. Tüm zorlamalarıma rağmen sarfettiğim eforun en fazla üçte biri kadar sonuç alabiliyorum. Üstelik, yazılarım da eğri büğrü oluyor. Mesut Gülmez, bana söylediklerini Ezo Hanım'a da söylemiş. O da elimdeki titremeyi anlatmış. "Ondan kolay ne var hocam, bir bilgisayar alırsanız, eliyle yazmasına gerek kalmaz." demiş. Bilgisayar konusunu bana da anlattı. Bilgisayardan hiç anlamadığımı, söyledim. "Zor değil, iki günde öğrenirsin." dedi. Artık bana kaçacak yer, uyduracak bahane kalmamıştı.

Toplantıdan döndükten sonra bir bilgisayar edinmenin uğraşı içine girdim. Fazla param yoktu. Aklıma, bilgisayar ticareti yapan çok sevdiğim genç bir dostum geldi: Ak-Bim Bilgisayar Şirketi'nin sahibi Haşim Barış. Hemen onun yanına gittim. Amacım hem bilgisayarlar konusunda bilgi edinmek hem de taksitle olsun bir bilgisayar alabilmenin koşullarını öğrenmekti. Ankara'daki büyük oğlumun evinde bilgisayar vardı; ama pek ilgimi çekmemişti o zaman. Haşim Bey'e konuyu anlattım. Beni ilgiyle ve sevinç içinde dinledi. "Ne parası abi? Sen yeter ki yazmaya başla. Bilgisayarın benden. Yalnız, bana bir süre izin ver. Sana uygun bir bilgisayarı getirip evine kuracağız. Öğrenmen için de istediğin zaman sana uzman göndereceğim." dedi. Böyle bir jesti hiç beklemiyordum doğrusu. Haşim'in para alıp almaması önemli değildi. Para, nasıl olsa bulunup verilirdi. Oğlum yaşında olan bir gencin -hem de 12 Eylül'ün toplumdaki tüm yıkım ve yozlaştırma politikalarına karşın- böylesine olgun bir tavır sergilemesi beni çok mutlu etmişti. Kitabı elimle yazmağa başlamıştım zaten. Bilgisayar eve getirildiğinde, kitabın yazımı yarıyı geçmişti bile. Ta baştan, bu

kitabın tümünü elle yazmağa karar vermiştim. Bilgisayar aldığımı öğrenen -gene çok sevdiğim bir arkadaşım- Ağaç İşleri Öğretmeni, sev-gili Ahmet İbili de bilgisayarımın masasını yaptı hediye olarak.

Dostlarım ve öğretmen arkadaşlarımla önemli bir kesimi benim, hiç olmazsa öğretmen örgütlenmesinin içerisinde bulunduğum bölü-münü olsun, mutlaka yazmamı istiyorlardı. Böylesine zor ve ağır bir görevi yapabilmem için bir ön deneme yapmam gerekiyordu. O da ol-sa olsa çocuklarım ve torunlarımla istediği, yaşamımın bir bölümünün yazılması olabilirdi. Bunları düşünerek, öğretmenliğimin ilk on beş yılındaki anılarımı yazmaya karar verdim. Bu bölüm aynı zamanda, ülkemizde çok partili yaşama geçişin ilk yirmi yılının ve bunun toplu-mumuzdaki etkilerinin de yansması olacaktı. Ayrıca 1950'ler Türki-ye'sinin, özellikle de Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan köylerin, her açıdan (sosyal, kültürel, ekonomik...) bir yansması niteliğinde ola-caktı. Bu düşüncelerle elinizdeki kitabı yazmaya başladım.

Bu çalışmamı bastırmanın parasal boyutunun ağır olacağını bili-yorum (tabi benim için). Ancak bu görevden kaçamayacağımın da bi-lincindeyim. Eğer bir ön deneme yapmazsam öğretmen örgütlenmesi-nin -kendi dönemim dahi olsa- tarihini yazmam olanaklı değil. Kaldı ki, örgütsel bakımdan öğretmen örgütlenmesinin tarihini yazabilmek başlı başına zaten kolay değil.

Sözün kısası, bu kitabı yazmaktan başka çarem yoktu. Ülkemizin ünlü yazarlarının yapıtlarının dahi birkaç bin basıldığı, onların bile ço-ğunun satılmadığı; kitap okumanın okuyanın başına bela açtığı; hırsı-zın, katilin, dolandırıcının, çetelerin, din tüccarlarının ve ırkçılığın va-tan kahramanlığı sayıldığı bir zamanda, hem de solcu ve Atatürkçü bir öğretmen anılarının kıymeti harbiyesi ne ola ki?

Burada, bu kitabı yazmak için beni yüreklendiren başta Prof.Me-sut Gülmez olmak üzere Dr.Niyazi Altunya'ya, Kemal Bal'a, İlhan Al-kan'a, Hakkı Yalçın'a, İsmail Hakkı Bayram'a; her gördüğü yerde: "Ali

Abi, hala başlamadın mı?" diye soran Sezai Kaynak'a; mektup yazarak yazmamın görevim olduğunu hatırlatanlardan, arkadaşım Av. Şihca Yavuz'a, bilgisayar hediye ederek büyük destek veren Haşini Barış'a, Ahmet İbili'ye, Ali Rıza Türkdönmez'e bana en güzel defteri alarak yazma işini çabuklaştıran meslektaşım Hıdır Berktaş'a çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca deftere güçlkle yazdıklarımı bilgisayara aktaran sevgili eşime, oğlum Cengizhan'a, gelinim Sema'ya, torunlarım Ali Özgür ve Ekin'e; yazdıklarımı (Ezoş'tan sonra okuyan ilk okur olarak) çok beğendiğini söyleyip beni sevindiren küçük torunum Efecan'a ve yükün en ağırını üstlenerek bu kitabı yayına hazırlayan büyük oğlum ve meslektaşım Oğuz'a teşekkür ediyorum.

Benden asıl istenen, öğretmen örgütlenmesinin benim de içerisinde bulunduğum 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 dönemlerini -yani iki askeri müdahale sonrasındaki bölümünü- yazmaya başlayabilirim arttı. Yazmaya başlayacağım ikinci kitap, öğretmen örgütlenmesiyle birlikte yaşam öykümün de ikinci bölümü olacaktır.

Dostlukla ve sevgilerimle...

Antalya, Eylül 1999

..... ●

Yukarıdaki sunuş yazısından sonra, "Bu da ne oluyor?" diye düşünebilirsiniz.

Bu çalışmanın parasal boyutunu hesaplarken, çok onurlandırıcı bir haber aldım: EĞİTİM-SEN Merkez Yönetim Kurulu, iki cilt olan anıların basımını üstlendiğini bildirdi.

EĞİTİM-SEN Merkez Yönetim Kurulu'na çok teşekkür ediyorum. Bu yapıtlar, eğitim emekçilerinin grevli-toplu sözleşmeli bir sendikaya varmalarında katkıda bulunursa amacına ulaşacaktır.

Antalya, Nisan 2000

